

UUED HINNAD

Prügivedu läheb poole kallimaks

Tuleva aasta veebruarist alustab Haapsalus jäätmete vedu Eesti Keskkonnateenused AS, uue hinnakirja järgi läheb sortimata prügi vedu senisest ligi kaks korda kallimaks.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

Kui siiani tuli kuupmeetri segaolmejäätmete eest tasuda 13,88 eurot, siis veebruarist on sama koguse jäätmete hind 25,36 eurot. Kui palju iga tarbija maksma peab, sõltub konteineri suurusest, kuid laias laastus tasub arvestada, et järgmised viis aastat on prügiveedu praegusest poole kallim.

„Segaolmejäätmed ongi kallid,“ ütles Haapsalu linnakeskkonnatöökas Birgit Klimberg. Tema sõnul ongi hinnad kujundatud selle järgi, et prügi sorteerides tuleb hind soodsam. „Soovime, et segaolmejäätmete maht väheneks,“ ütles Klimberg.

Klimberg selgitas, et hankes oli ette öeldud, et sorteeritud prügi hind moodustab olenevalt liigist 10–15 protsenti sorteerimata prügi hinnast.

Sorditud jäätmed

Küll aga ei muutu kallimaks ainult segaolmejäätmete äravedu, vaid senisest enam kui üheksa korda rohkem tuleb maksta ka biojäätmete veo eest. Kui siiani on biojäätmete puhul jäänud hind olenevalt konteineri suurusest 11 ja 33 senti vahele, siis

Prügiveo hind järgmise aasta veebruarist

Segaolmejäätmete maht / tulevane hind / praegune hind		
0,14 m ³	3,55 eurot	1,94 eurot
0,24 m ³	6,09 eurot	3,33 eurot
0,8 m ³	20,29 eurot	11,11 eurot
1,1 m ³	27,9 eurot	15,27 eurot
2,5 m ³	63,42 eurot	34,71 eurot
4,5 m ³	114,14 eurot	62,48 eurot

Bio- ja sööklajajäätmed		
0,08 m ³	1,01 eurot	0,11 eurot
0,14 m ³	1,78 eurot	0,19 eurot
0,24 m ³	3,04 eurot	0,33 eurot

Segapakend		
0,14 m ³	0,54 eurot	4,76 eurot
0,24 m ³	0,92 eurot	4,76 eurot
0,66 m ³	2,51 eurot	5,98 eurot
1,1 m ³	4,18 eurot	7,2 eurot
4,5 m ³	17,13 eurot	12,08 eurot

Klaas		
0,08 m ³	0,21 eurot	
0,14 m ³	0,35 eurot	
0,24 m ³	0,61 eurot	

ALLIKAS: HAAPSALU LINNAVALITSUS

edaspidi tuleb maksta 1,01–3,04 eurot veokorra eest. Summale lisandub konteineris oleva koti vahetamise hind ja vajadusel ka konteineri rent.

Senisest odavamalt saab aga ära anda paberit ja kartongi ning segapakendeid. Kui seni on tulnud paberi ja kartongi äraviimise eest maksta, siis edaspidi on see tasuta.

Odavamaks muutub pakendivedu, millega oli palju segadust tänavu suvel, kui Ragn-Sells lõpetas ootamatult tasuta pakendivedu ja teenust hakkas krõbeda hinnaga osutama Keskkonnateenused.

Praegu tuleb Haapsalus 450-liitri konteineri või ühe pakendikoti veo eest maksta 4,76 eurot. Uuest veoperioodist on lubatud ka väiksemad konteinerid ning näiteks 80 liitri pakendite äravõtt maksab 31 senti, 240 liitri pakendite eest tuleb tasuda 92 senti ja 1100-liitri pakendikonteineri tühjendus maksab senise 7,2 euro asemel edaspidi 4,18 eurot.

Uue jäätmeliigina peavad kortermajade elanikud hakama eraldi sortima klaastaarat, mille kogumise kohustust seni ei ole olnud. Klaastaarat tuleb edaspidi koguda kuni 240-liit-

ristesse konteineritesse ja nende äraviimise eest tasuda kuni 61 senti.

Paindlikum süsteem

Kuu aja eest vastu võetud Haapsalu uue jäätmehoolduseeskirja järgi muutub jäätmete äravõtt senisest paindlikumaks. Kui seni tuli linnas ja suuremates asulates eraisikutele olmeprügi ära anda vähemalt kord kuus, siis edaspidi saab konteineri tühjenduse tellida ka kord kvartalis. Selline võimalus on seni olnud vaid maapiirkonna elanikel. Harvema tellimise eelduseks on, et inimene kas kompostib, laseb biojäätmeid ära viia või kogub pakendeid eraldi.

Korterühistutel muutub paindlikumaks biojäätmete äravõtt. Kui seni tuli neid ära anda iga kahe nädala tagant, siis edaspidi saab tühjenduse tellida iga nädal, et konteinerid üle ei täituks ja suvisel ajal haisema ei hakkaks. Samuti saab talviti biojäätmete veo peatada, sest külma- ja jääga kippusid jäätmed jäätuma ja nende äravedu polnud seetõttu võimalik.

Kõigil jäätmevaldajatel on kohustus ära anda segaolme- ja biolagunevaid jäätmeid. Viimane pole kohustuslik vaid juhul, kui

neid kompostitakse samal kinnistul, kus need tekivad.

Paberi- ja kartongi-, segapakendi- ning klaaspakendijäätmeid on kohustuslik ära anda kõigil vähemalt kaheksa korteriga ühistutel ning äri-, tootmis-, teenindus- ja ühiskondlikel hoonetel.

Ülejäanud jäätmete äravõtt on vabatahtlik ja tasuline teenus, mida saab tellida kogumisingidena: aia- ja haljastusjäätmete kuupmeetri hind on 3,81, rõivaste ja mittelagunevate biojäätmete kuupmeetri hind 6,1 eurot ja suurjäätmete vedu maksab 10,15 eurot m³.

Algul pidi Eesto Keskkonnateenused alustama Haapsalus jäätmeveoga 1. jaanuarist, kuid palus veo algust kuu võrra edasi lükata, et paika panna logistika, palgata autojuhid ja laadijad, vedada kohale konteinerid, koguda värvate ja prügimajade võtmed ning korraldada keskkonnajäätmete tööd. Jaanuaris jätkab jäätmeveoga senine pakkuja Ragn-Sells.

Koos jäätmeveoga peab uus pakkuja haldama ka Haapsalu keskkonnajäätmete tööd, mis hakkab Klimbergi sõnul tööle niipea, kui jäätmeveo vastavad load kätte saab.

TAMREX

Kindlal sammul läbi lörtsi, lume ja pakase!

JAHEDASSE JA NIISKESSE KESKKONDA

COFRA Induction
Boa® kinnitusega Gore-Tex® turvapoosaa pad
S7S CI FO SR
18510-000 **186 €**

Hinnad sisaldavad käibemaksu ja kehtivad, kuni kaup on jätkub!

LUMISESSE JA PAKASELISE KESKKONDA

COFRA Odoacre
Boa® kinnitusega talvised turvasaapad
S7S CI HRO SC FO SR
18510-000 **199 €**

COFRA Odino
Boa®-ga talvesaapad
S7S FO CI SR SC HRO
13730 **172 €**

COFRA Muspell
Täisnahast talvesaapad
S7S CI HRO SC FO SR
13640 **174 €**

COFRA Beira
Boa®-ga Gore-Tex talvesaapad
S7S FO CI SR SC HRO
13711 **243 €**

Osta mis iganes talvesaapad või talve poosaa pad tavahinnaga, saad Snickers® Workwear mütsi (9030/0400 väärtus 20 €)

TASUTA

TAMREX OHUTUSE OÜ

UUS KAUPlus TARTU

Tel 654 9900 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 139c, Katusepapi 35 • TARTU Teemandi 2, Ringtee 37a
Nõlvakaare 4 • PÄRNU Riia mnt 169a • RAKVERE Laada 22 • JÕHVI Tartu mnt 30 • VÕRU Piiri 2 • VIJANDI Tallinna 86
VALGA Vabaduse 39 • NARVA Maslovi 1 • HAAPSALU Ehitajate tee 2a • PAIDE Pikk 2 • JÕGEVA Tallinna mnt 7 • TÜRI Rakvere tee 23 • RAPLA Tallinna mnt 2a • KEILA Keki tee 1 • KURESSAARE Tallinna 80a

● JUHTKIRI

Prügi sorteerima

Kolme kuu pärast alustab Haapsalus uus jäätmevedaja uute hindadega. Segalmejäätmete hinna kahekordistumine ei tohiks olla üllatus, sest praegune jäätmete äraveo hind on alla omahinna – nelja aastaga on kasvanud kõik kuld, kuid hankes kokku lepitud hinda pole tohtinud muuta. Ka on üle riigi võetud eesmärgiks panna inimesi senisest enam prügi sorteerima ja segaprügi kõrgem maksustamine aitab sellele kaasa.

Uuel aastal kehtima hakkavad jäätmeveohinnad võiksidki panna elanikud senisest rohkem sorteerima. Ometi tundub, et prügiveohinna kaudu sorteerima suunamine mõjutab rohkem eramajade elanikke kui kortermajades elavaid inimesi. Kui kortermajas üks elanik sordib prügi ja teine ei kavatsegi seda tegema hakata, maksavad kõik ikka ühe mõõdupuu järgi: sorteerija maksab kinni ka naabri sortimata prügi. Eramajades annab aga sorteerimine kohe hinnas tunda – olmeprügiveedu senisest harvem tellides ja rohkem pakendijäätmeid ära andes on odavam. Seda enam, et olmejäätmete vedu saab tellida vajadusel ka ainult korra kvartalis.

Eramajade puhul hinnast sõltumise erinäide oli suvine pakendikotisaaga. Kuni teenus oli tasuta, sorteeris pakendeid 250 Haapsalu eramajapidamist. Kui kotiveo eest hakati küsima ligi viis eurot tüki eest, langes kasutajate hulk 90-le. Kui uuest aastast väheneb pakendite äraveo hind taas alla euro, tuleb tõenäoliselt sortijaid juurde. Samas on raske hinnata, kui paljud jätkasid vahepealsel ajal siiski sorteerimist, viies pakendijäätmed avalikesse jäätmepunktidesse, ja kui paljudel liikusid pakendid olmejäätmete sekka.

Sorteerimisele aitab kaasa ka jäätmejaama taasavamine ja sinna valvuri palkamine. Kui jäätmejaam on mõistlikel aegadel avatud, mitte ainult loetud tundidel keset tööpäeva, leitakse sinna ka tee. Seda enam, et eeldatavalt ei ole seal tulevikus ületäitunud mahuteid, kuhu parima tahtmisega juures midagi lisada ei saa, nagu on juhtunud praegu jäätmejaama aia taha tõstetud konteineritega.

● TEISED LEHED

Tants ausammaste ümber

ÕHTULEHT. Igasugused aurahad, -märgid ja -sambad mõjutavad meid rohkem, kui endale teadvustadagi oskame, kirjutatakse ajalehe juhtkirjas. Iseenesest on ju ausammaste mõte üllas: nõukaaegset retoorikat kasutades – et mälestus kangelastest ei kustuks (nii mõnigi kord kasutataksegi ausamba sünonüümina mälestusmärki). Oma ausambaid on siia püstitanud iga võim ja neid erinevaid võime on Eestimaal olnud oi kui palju. Vähe sellest, pea igale järgmisele on eelmise püstitatud ausambad pinnuks silmas olnud, kusjuures reeglina on siia jäänud ka eelmise võimu pooldajaid.

Iga kord, kui mõne ausamba mahavõtmist arutatakse, on sellel nii tuliseid pooldajaid kui ka sama palju vihaseid vastaseid. Üsna hiljuti puhkes suurem skandaal Juhani Smuuli bareljeefi ümber – ühed leidsid, et küüditaja mälestusmärgi koht pole kirjanike maja seinal, teised kurjustasid, et jätke rahvakirjanik ometi rahule. Nüüd siis taas tants n-õ Lihula monumendi ümber. Pole lootustki, et probleemid ausammastega ükskord lõplikult minevikku kaovad. Seda enam tuleb soovida selget pead ja kainet mõistust lõplike otsuste tegijatele.

● LAUSELAEN

„Kui öelda, et seda kinnistut kasutatakse laste ja noorte tegevusteks edasi, mitte ei lähe järgmiseks kaupluseks, on kogukonnal lihtsam.“

Haapsalu volikogu liige **Peeter Vikman** sellest, mida võiks Kause tänava koolimaja asemele rajada. Lääne Elu, 26. oktoober 2024

Valimisteni on jäänud kõigest aasta

Vähem kui aasta pärast on meil taas huvitavad ajad, kui poliitilised lained hakkavad tormiliselt laksuma. Keda kannavad need lained siis randa ja kelle viivad põhja, saabki olema juba järgmise sügise põnevam pool.

Kohalike omavalitsuste valimisnädal saab olema 13. oktoobrist 19. oktoobrini. Siis valitakse uued kohaliku volikogud ja kodanikud ütlevad välja oma eelistuse linna või valla laiemate arengusuundade ja paljude igapäevaelu valikute kohta.

Kuigi valimisteni on jäänud üksjagu aega, on nende hõngu juba tunda. Erakonnad on hakanud järgmiseks demokraatia pidupäevaks aktiivselt valmistuma. Sotsiaalmeedia kihab, kuidas parlamendierakonnad püüavad meelitada uusi liikmeid lootuses, et paljud neist võiksid kandideerida ka kohalikel valimistel.

Erakondadest on jäänud väljaspool riigikogu ja valitsust mulje kui vaid väikest hulka professionaalseid poliitikut ühendavatest klubidest, mille mõju kohalikele elule on nõrk. Erakonnad võisid eeldada, et kui haldusreformiga tekivad suuremad omavalitsused, paranevad ka nende võimalused kohalikel valimistel edu saavutada. Tegelikult on läinud aga vastupidi.

Kui juba 2017. aastal riisusid Haapsalus valimistel kaks valimisliitu (HaRi ja Meie Inimesed) 59,3 protsenti valijate häältest, siis viimastel valimistel sai ainuüksi valimisliit (VL) HaRi absoluutse häälteenamuse 53 protsendiga.

VL HaRi suur edu tõendas, et suurenenud on nende inimeste osakaal, kes on võõrdunud erakondade pealesurutud demagoogiast. Paljudele läheb korda Haapsalu käekäik ja nad soovivad aktiivselt kaasa rääkida linnaelu küsimuste lahendamisel.

Tagasisaates meenutan, et eelmistel valimistel pääsesid VL HaRi järel volikokku parlamendiparteid Keskerakond (20,2%), EKRE (13,3%) ja Reformierakond (9,5%) Tookord ei ületanud valimiskünnist ega pääsenud volikokku Eesti 200 (2,8%) ja Eestimaa Rohelised (1%). Tulemuste põhjal sai HaRi 25-liikmelises volikogus 15 kohta, järgnesid Keskerakond 5, EKRE kolme ja Reformierakond kahe kohaga.

Oli ootuspärane, et ka protsentuaalselt kogus kõige rohkem häält ametis olev linnapea Urmas Sukles, keda toetas 18,5 protsenti valijatest, mis oli enam-vähem samas suurusjärgus 2017. aasta valimistega, kui tema toetus oli 18,9 protsenti. Minimaalne häälte arv, millega siinsesse volikokku pääses, oli 65.

VL HaRi suur ja ülekaalukas usaldus võimaldanuks neil rahumeeli ka ükski linna valitseda, kuid seda ei juhtunud. Võitja talits põhimõtte järgi, et jagatud vastutus on pool vastutust, ja kaasas koalitsiooni viienda rattana ehk ilma silmanähtava vajaduseta Keskerakonna. Seda võis nii mõnigi valimiste järel tõlgendada ka

HEINO TAMM
linnakodanik

puhta kolkapragmatismina – igaks juhuks on hea olla oma linnas otseühenduses „suure“ Ratase endaga. Paraku on aga nüüdseks selline otseühendus Toompeaga katkenud. Kui midagi on jäänud, siis ehk katkendlik side läbi Brüsseli, kui sedagi.

Keskerakonna maailmavaateline valija pidi mõni aeg tagasi alla neelama mõru pilli, kui partei nimekirjast Haapsalu volikokku valitud saadikud tegid peaaegu täies koosseisus erakonnast sääred. Näitas see siis seda, et jooksikute side parteiga oli puhtalt tehingupõhine, mitte maailmavaateline?

Häiriv on ikka siit-sealt jälle kuulda, et keegi jooksikutest on ühinenud mõne teise erakonnaga, küllap siis tehti parem pakkumine. Ilmselt pole uuele parteile oluline, kas liandunud liige jagab ka nende maailmavaadet, tähtsam on, et ta korjaks piisavalt valijate häält. Kõik toimub avalikult ja läbipaistvalt. Aeg on aga näidanud, et ka parim pakkumine võib osutuda suureks läbikukkumiseks. Kujukat näidet pole vaja kaugel otsida, kui meenutada vaid ühe meie lähedase endise värvika vallavanema aastatetaguseid „janesehaake“ Keskerakonna, IRLi ja siis uuesti Keskerakonna vahel. Selline pendeldamine näitas selgelt, et parteile polnud oluline, mis värvi oli kass, kui ta hiiri püüab.

Leigus parteinimekirjade vastu kohalikel valimistel tuleneb sellest, et erakondade sisuline kandepind väljaspool riigikogu ja valitsust on nõrk. Kuigi formaalselt on erakondade piirkondlikud organisatsioonid Läänemaal olemas, pole neist valimistevahelisel perioodil sisuliselt midagi kuulda ega näha. Nad on justkui unistõbe põdevad elukad, kes aktiveeruvad oma valijatega kohtumiseks heal juhul vaid pool aastat enne valimisi. Poliitikud küll kinnitavad, et valimiskampaania peab algama kohe pärast valimisi, kuid tegelikult käitatakse koolipoisiilukult ja valijad tulevad meelde ikka alles enne järjekordseid valimisi.

Kui erakonnad tahavad kohalikul tasandil erakonnale suuremat kaalu, tuleb neil pidevalt kohalikes küsimustes oma liikmete kaudu kaasa rääkida ja oma lahendusi pakkuda.

● **Valimisliidud võiksid jääda kandideerimiseks nendele, kes põhimõtteliselt ei soovi end ühegi erakonnaga siduda, kuid tahavad kohalikus poliitikas osaleda.**

Siis on võimalik kaasata ka inimesi, kes tahavad olla poliitiliselt aktiivsed, aga ei huvitu vaid ühekordsest silmakontrollist või värvilisest õhupallist, millega neid erakonda meelitati. Sel juhul ei jääks ka kohalike valimiste eel kandidaatide pingid erakondadel lühikeseks.

Valimisliidud võiksid jääda kandideerimiseks nendele, kes põhimõtteliselt ei soovi end ühegi erakonnaga siduda, kuid tahavad kohalikus poliitikas osaleda. Tähtis on, et tulevastel valimistel ei jääks sobiva seltskonna puudumisel starti tulemata ükski inimene, kes tahab oma kodukandi paremasse käekäiku panustada.

Riigikogulased on koostanud endile seaduse, mis lubab neil korraga istuda kahel toolil. Kuigi riigikogulase kandideerimine volikokku on JOKK, on selge, et nad kasutavad järgmisi kohalikke valimisi juba ka 2027. aasta riigikogu valimiskampaania hüppelauana. Selle peale võib etteruttavalt öelda, et mida tugevama tulemuse teevad kohalikel valimistel Toompea võimuerakonnad, seda väiksemaks jääb võimalus, et riigis tervikuna midagi muutuks.

Kaheldava väärtusega on arusaam, et kui kohalikul volikogul pole pealinnas oma partei ust, on seal kohalike asju väga keeruline ajada. Sellest pole väga kasu, sest samast ukseingist korraga haarajaid on palju.

Jälgides pika aega volikogude tööd, võib öelda, et paremat tööd teevad need volikogu liikmed, kellele kohalikul asjal korda lähevad, kes siin ka ise elavad ja selle heaks ka pidevalt panustavad.

Haapsalu linn on niivõrd väike omavalitsus, et selle juhtimiseks on vaja vähe, aga see-eest tegusaid inimesi. See, millise sildiga erakonda või valimisliitu nad kuuluvad, on tegelikult vähetähtis. Maailmavaade muutub teisejärguliseks, kui on vaja lahendada praktilisi probleeme nagu tänavate heakord, prügi-majandus või piisav arv lasteaiakohi. Selliste otsuste tegijatele on olulised hoopis muud omadused – pädevus, koostöövõimelisus ja muudugi kohalike olude ning võimaluste hea tundmine.

Lõpetuseks. Kui mõelda tulevaste valimistele, peaks kohalik „poliitiline“ eliit kasutama oluliselt tugevamaks. Just kohalik eliit, aga mitte parteisüsteem, mis erakondlike kemplemiste moodi end juba küll ja küll on näidanud. Ärkamisaja tegelastel oli kord õigus, et Eesti ühiskond on tugevam just küla, kiriku ja kohaliku ajalehe ümber, mitte kusagil võimukoridorides.

NÕUANNE

Kas tööandja võib seada nõudeid töötaja välimusele?

Mul on rastajuuksepidendused ja tööandja nõuab, et esindusliku välimuse nimel peavad minu juuksed olema patiss. Teistelt ei nõuta pikkade juuste patiss hoidmist. Kas tegemist on ebavõrdse kohtlemisega?

Töötaja võib töölepinguga, töökorralduse reeglitega või muu asutusesisese dokumendiga määratleda nõuded töötaja välimusele. Reeglid peavad olema üldised, näiteks võib sätestada, et töötaja välimuse peab olema puhas ja korrekne. Täpsemad nõuded võivad olla kehtestatud valdkondades, kus on vaja järgida hügieeninõudeid. Töötaja

võib määrata rangemad reeglid välimusele ja riietusele, kui need on seotud tööohutuse nõuetega. Töötaja peab meeles pidama, et tööülesannete täitmisel on ta ettevõtte esindaja, mistõttu ei tohi tema välimuse juhtida tähelepanu kõrvale tööülesannetelt.

Seega pole keelatud kehtestada nõudeid töötaja välimusele, kuid need reeglid peavad kehtima kõigile ning olema ametikohta arvestades põhjendatud ja selgelt määratletud. Samuti tuleb töötajatele põhjendada reeglite kehtestamise põhjusi. Mõistlik on töötajat teavitada reeglitest juba töövestluse ajal.

Töötaja on seadusega kaitstud igasuguste nõuete eest, mis puudutavad soorollidele omistatud välimust või käitumist. Näiteks võib töötaja ise valida, kas kanda seelikut või pükse. Kui tööandja nõuab seeliku kandmist, on töötajal ikkagi õigus valida püksid, ja vastupidi. Diskrimineerimise kahtluse korral tuleks esmalt pöörduda tööandja poole. Kui olukorda ei suudeta koos tööandjaga lahendada, võib hinnangu saamiseks pöörduda soolise võrdõiguskuse ja võrdse kohtlemise voliniku poole.

Heli Ojavee
tööinspektsiooni nõustamisjurist

● HOOAEG ALGAS

Jahindusklubi ühisjahil kütiti kolm põtra

Läänemaa jahimehed kogunesid laupäeva hommikul Riguldise, et pidada järjekorras juba kolmandat jahiseltside ühist põdrajahti.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Läänemaa jahindusklubi korraldatav hooaja alguse ühisjaht on juba traditsioon. Esimest korda koguneti ühiselt hooaega alustama 2021. aastal Haapsalu jahiseltsi maadel, teist korda mullu Palivere jahiseltsi eestvedamisel ja nüüd olid korraldajaks Riguldi jahimehed.

Ajajahihooaeg algas küll juba 1. oktoobril, kuid Läänemaa jahindusklubi eestvedaja Endrik Rauni sõnul jäi tänavune ühisjaht oktoobrikuu lõppu, sest jahiseltsid tahavad avajahi ikka oma kodu teha. „Kui oma jaht on tehtud, on natuke rohkem aega, et seltside ühisjahil osaleda,” ütles ta.

Läänemaa jahindusklubi koondab kuut Läänemaal tegutsuvat jahiseltsi: Martna, Haapsalu, Palivere, Noarootsi, Riguldi ja nüüd ka Nõva. Nõva on nii uus klubiliige, et Rauni sõnul pole veel tintki paberil jõudnud kuivada.

Läänemaa jahindusklubi ühisjahile Riguldise tulli osalisi ka teistest maakonna jahiseltsidest ning kaugemaltki.

KAIRE REILJAN

Rikas mets

Laupäevasele ühisjahile kogunes Vanakülla Riguldi jahimaja juurde 37 jahimeest ja -naist. 29-liikmelise Riguldi jahiseltsi esimees Mikko Miller tunnistas, et nii suure seltskonna võõrustamine nõudis omajagu korraldustööd, sest enamasti osaleb seltsi oma jahtidel kümnekond jahimeest. „Ja siis on kõik omainimesed ja teavad, kuhu minna,” ütles Miller. „Aga õnneks sõbrad aitavad, nii et ei pea päris üksi seda asja vedama,” lisas ta.

Riguldi jahiseltsi iseloomustas Miller kui toredat väikest seltskonda, kes ka eraelus läbi käib. „Riidsid meil ei ole – meil on sõnavabadus ja siis ei teki suuri pingeid,” ütles ta.

Laupäeval kell 9.30 võtsid jahimehed Riguldi jahimaja juures rivvi, et kuulata juhtnõore ja kuulutada jaht avatuks. Miller andis kokkutulnutele teada, et küt-

tida võib siga ja põtra ning kasutada on kolm põdralaskmisalust.

Vana traditsiooni kohaselt puhus Raun jahisarvest ürituse avatuks ja lisas: „Riguldi saksakeelne nimetus Rickholtz on tõlkes rikas mets. Loodame, et ka jahijumalad saavad saksa keelest aru ja lubavad meile rikast metsa.”

Jahijumalad olid tõesti sel korral kütide poolel. Jahipäeva esimesest ajast lasti põdravaskas, kelle otsimiseks oli vaja jäljekoera abi. „Õnneks oli Tõnu Kirs jahil oma lahutamatu jahikaaslase Falcoga, kellele vasika verejälje leidmine raskusi ei valmistanud,” ütles Raun pärast jahti lõpetades. Saksaspanjel Falco teenis Eesti jahimeeste seltsi juhatuse liikmelt Priit Vahtramäelt tänutäheks lati vorsti.

Teises ajus olid edukad Noarootsi jahiseltsi jahimees Taavi

Tõuts, kes küttis põdrapulli, ja Martna jahiseltsi liige Erki Mitman. Tõuts krooniti Riguldise ka jahikuningaks ja sai kingiks põdrakuju.

Jahimehed kohtasid karu

Põdrad polnud aga ainsad loomad, keda jahimehed laupäeval metsas kohtasid. „Esimesest ajast tuli kohe alguses välja karu,” ütles Raun. Karul lasid jahimehed oma teed minna, sest Läänemaal ei tohi neid küttida.

Milleri sõnul karusid Riguldi kandis jagub. „Kevadel oli neid siin päris palju näha – rajakaamerate järgi lausa kümme eri karu,” ütles ta. Milleri sõnul pole karud küll nende kandis pahanud teinud.

Palju on seal piirkonnas ka hunte. „Hunte on siin küll nii, et tapab,” ütles Miller. Pahan-

dust teevad hundid ka. Enne laupäevase ühisjahil algust sai üks Noarootsi jahimeestest telefonikõne, millega anti teada, et hunt on öösel ühe lamba murdnud.

Hundijahti Põhja-Läänemaal pidada ei tohi, sest sealne suur soode ja metsadega kaetud piirkond on huntide kaitseala. Palju Läänemaal 1. novembril algaval hundijahihooajal hunte küttida võib, pole Rauni sõnul veel teada. Läänemaa jahindusnõukogu on tema sõnul küsinud kümme hundilaskmisalust. „Kolm Põhja-Läänemaale ja seitse allapool,” ütles Raun. Ta lisas, et eelinfo kohaselt võib Läänemaa saada viis hundilaskmisalust. „Siia üles null,” ütles Raun.

Läänlaste ühisjahil osalenud Eesti jahimeeste seltsi esimees Tõnis Korts ütles, et suurkisk-

jate arvukus on tõesti ootamatult kasvanud. „Kaitsemeetmed on väga tõhusad olnud,” lisas ta.

Kortsu sõnul pole Eestis metsloomade seni inimesele ohtlikud olnud. „Praegu ei saa öelda, et ärge metsa minge, sest karu võib tulla,” ütles ta ja lisas, et pigem pelgavad loomad inimest ja lähevad ise eest ära.

„Jahipidamise eesmärk pole ainult loomade arvukuse reguleerimine, vaid ka kiskjatel inimese ees kartuse tekitamine ja hoidmine,” ütles Korts. „Kiskjate populatsioon on heas seisus ja kui sellest kütitakse 10 protsenti, kindlustab see inimkartuse,” rääkis Korts. „Kiskja on kiskja, ta läheb nii kaugemale, kui lastakse. Hunt näiteks teab väga hästi, kust algab oht, ja kui reegleid paika ei pane, viib ta ka laudast lamba ära,” lisas ta.

Linnusemüüriil käib remont

Haapsalu linnuse väikese värava kohal parandavad töömehed müüri. „Olukord oli päris hull, kivid olid seal ikka väga lahti,” ütles linnuse haldaja Haapsalu ja Läänemaa muuseumide juht Anton Pärn. Linnuse väikese värava kohal tehakse Pärna sõnul korda kaheksameetrine müüri lõik. „Praegu on ilm selleks veel sobiv, öökülma pole olnud,” ütles Pärn.

Juba on korda tehtud Põlluvärava torni kolme külje ülemine serv, kust tänavu veebruaris kive alla puden. Pärna sõnul olid torni ülemise ringi kivid kinnitatud küll tugevama mördiga, kuid pealt olid kivid mördikihiga katmata. Seetõttu pääses vihmavesi kive vahele ning külmumise-sulamisega loksutas nad lahti.

Lahtised kivid aiavärava kohal saavad tugevamini kinni.

KAIRE REILJAN

Läänemaa töötukassas kaob üks ametikoht

Töötukassa plaan koondada üle Eesti 74 töökohta viib Läänemaal ühe ametikoha.

Riikliku kärpeplani osana koondab töötukassa umbes kaheksa protsenti töötajatest. „Esimese koondamisteate alusel koondatakse 74 ametikohta,” ütles töötukassa kommunikatsiooninõunik Lauri Kool. „Prognooside kohaselt püsib registreeritud töötus järgmisel aastal samal tasemel kui kahel viimasel aastal, samal ajal tuleb vähendada töötukassa personalikulud.”

Ametikohad, mis koondatakse, on erinevad – töövahenduskonsultantidest kuni karjäärispetsialistideni. Koondamise tulemusel on nõustajate klientidibaas suurem.

„Koondamised on plaanitud põhimõttel, et suuremad piirkonnad koondavad rohkem,” ütles töötukassa Läänemaa osakonna juhataja Evelin Kullison. Ametikohti koondatakse kõigis maakondades peale Hiiumaa. „Ka Läänemaal läheb koondamine suhteliselt mööda, Läänemaal koondatakse üks ametikoht,” ütles Kullison. Läänemaa osakonnas on 14 ametikohta, uuest aastast jääb neid alles 13.

Veebruarini 2022 oli töötukassal büroo ka Lihulas. See suleti, sest kliente oli vähe. „Näiteks 2021. aastal ei käinud seal ühtegi klienti,” ütles Pärnumaa osakonna juhtivkonsultant Kristjan Heamäe Lääne Elule.

URMAS LAURI

● LÜHIDALT

Pikajalamäe keskusel pole veel kasutusluba

Palivere turismi- ja tervisespordikeskuse juht Mati Kallamets loodab Pikajalamäe teenindushoone kasutusloa saada oktoobri lõpuks. Sündmusi, mida majas korraldada tahetakse, muudkui lisandub.

„Viimane ehitusnõupidamine on planeeritud 28. oktoobriks, siis tõmbame otsad kokku,” ütles Kallamets.

Pikajalamäe teenindushoone rajamine läks maksma veidi alla 900 000 euro ning see avati pidulikult 6. juunil. Lindilõikamise järel on hoonel kallal nokitsetud, kuid kasutusluba pole sellele veel antud.

„Päästeamet nõudis meilt automaatse tulekustutusüsteemi testseadme paigaldamist. Tegime hanke, nüüd on tööd lõppenud ja praegu vormistatakse dokumente ja neid on väga palju. Töö käib,” lausub Kallamets.

Teenindushoones hakkab tegutsema ka kohvik, millel pole veel nime. Kohvikupidaja avaliku konkursi saab välja kuulutada, kui kasutusluba pole käes.

Kallametsa sõnul on Pikajalamägi muutunud popiks. „Kohe on tulemas kaks infopäeva,” ütles Kallamets. „Enefit kasutatakse koos vallavalitsusega kohalikele MTÜdele säästlike energialahenduste infopäeva, seejärel peab kultuuriministeeriumi spordiosakond oma infopäeva. Ja neid üritusi on järjepanu.”

Hoonel on katusealust pinda kokku 250 m². Pikajalamäe olme- ja teenindushoone katuse all on tegelikult kaks maja – ühes hoitakse spordivahendeid ja hooldusmasinaid, teises on kohvik ja duši- ning saunaruumid.

Urmas Lauri

Kogudus tahab Rooslepa kabelile lepingut

Noarootsi kogudus on pöördunud Noarootsi osavalla poole sooviga sõlmida Lääne-Nigula vallale kuuluva Rooslepa kabeli kasutamiseks lepingu.

Noarootsi osavallavanem Aivo Hirro ja Noarootsi koguduse õpetaja Kristo Hüdsi kinnitasid, et kogudus on kabelit ka siiani kasutanud, kuid seda on tehtud suusõnalisel kokkuleppel. „Kui kaks aastat tagasi läksin valda lepingut küsima, oli osavallavanema küsimus, et milles asi, kas asjad ei toimi,” ütles Hüdsi. Kirikuõpetaja lisas, et seni on kõik toimunud, kuid kui inimesed vallas või koguduses vahelevad, ei pruugi see nii jääda. „Ma leian, et on oluline, et asjad oleksid ka juriidiliselt selged. Tahaks, et valla ja koguduse vahel oleks juriidiline dokument, mis annab õigused ja kohustused ning mõlemapoolse vastutuse,” ütles Hüdsi. Ta tõi näiteks selle, et kes vastutab, kui kabelis midagi juhtuma peaks.

Rooslepa kabel erineb teistest Eesti evangeelse luterliku kiriku (EELK) kogudustele kuuluvatest kirikutest-kabelitest Läänemaal selle poolest, see ei kuulu EELK-le, vaid kohalikele omavalitsusele. Hüdsi sõnul on see nii läinud sellepärast, et kabeli taastamist korraldas omal ajal Noarootsi vald eesotsas toonase vallavanema Ülo Kalmuga.

Kui Rooslepa kabel 2007. aastal taastati, sõlmiti toonase Noarootsi valla, Noarootsi koguduse ja Rooslepa kabeli vahel koostööleping. Rooslepa puhkeküla oli kaasatud kui lähedal asuv turismitevete, mille küllalised saaks soovi korral kabeliga tutvuda. „Iseenesest tore mõte, aga see ei hakanud kunagi tööle,” ütles Hüdsi. Ta lisas, et toonase lepingu puhul polnud tegemist rendilepinguga. „Kuna tegemist on pühitsetud pühakojaga, kehtib ka pühakojaga kasutamise kord,” ütles Hüdsi.

Rooslepa kabelit kasutab Noarootsi kogudus ja jumalateenistused on seal iga kuu esimesel pühapäeval. „Pühade ajal tihedamalt,” lisas Hüdsi.

Kaire Reiljan

● KOHTUMISED KIRJANIKEGA

Kirjanduslik laupäev tõi Haapsallu Hinrikuse, Vadi ja Kiileri

Raamatukogunädal kulmineerus Haapsalus laupäeval, kui kirjanikud Kadri Hinrikus, Urmas Vadi ja Gert Kiiler pakkusid kohtumisel lugejatega põnevaid lugusid.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Haapsalu lasteraamatukogus oli väikeste lugejatega kohtumas Kadri Hinrikus, keda täiskasvanud mäletavad ilmselt rohkem telekraanilt, lastele aga on ta tuttav raamatute kaudu. Neid on Hinrikuse sulest ilmunud juba paarkümmend.

Hinrikus rääkis, et raamatud ja lugemine on talle meeldinud juba väikesest peale. „Aga mõtet, et minust võiks saada kirjanik, ei tulnud mulle kordagi pähe,” tunnistab ta.

Kirjaniku sõnul lugesid nende peres kõik – ema, isa ja vanem vend. „Vahel oli ka nii, et kui pidin juba voodis olema, võtsin riulist suvalise raamatu ja vabalt võis juhtuda, et võtsin selle ette tagurpidi, sest lugeda ma veel ei osanud, ja lugesin seda teki all, ajades sõrmega mööda rida, kuigi millestki aru ei saanud,” meenutas ta. Hiljem oli tal kui kehval sööjal hoidjätädiga kokkulepe, et kui viimane loeb ette veel ühe loo Bullerby lastest, sööb tüdruk oma supitaldriku tühjaks.

Kirjutamise juurde jõudis Hinrikus paarkümmend aastat tagasi ning kaks tema esimest raamatut, 2008. aastal ilmunud „Mia ja Friida” ja aasta hiljem trükivalgust näinud „Kui emad olid väikesed”, on meenutusteraamatud. Kirjanik saigi Hinrikusest, sest hakkas üles kirjutama ema, isa ja tädi mälestusi. „Lindistasin nende lugusid ja mul on hea meel, et seda kunagi tegin, sest praegu polegi enam kelleltki küsida,” rääkis ta. Ta soovitas lastelgi oma vanavanematelt nende lapsepõlvelugude kohta küsida. „Kuidas nad koolis käisid, mida õppisid, mida mängisid, millised olid

Pärast kohtumist tekkis järjekord lastest, kes kõik Kadri Hinrikuselt autogrammi soovisid.

3 X KAIRE REILJAN

nende sõbrad? Väga huvitav on seda teada saada.”

Hinrikuse sõnul on kõik tema raamatud sündinud eri moel. Näiteks „Taks ja dogi”, mida on praeguseks ilmunud kaks osa ja peagi tuleb kolmaski, said alguse kirjaniku loomaarmastusest. Hinrikus tahtis lapsena koera, aga vanemad ei lubanud. Täiskasvanuna võttis ta siiski taksikoera. „Sain aru, et kõikidel koeratõugudel on erinev iseloom, nagu ka inimestel. Need raamatud taksist ja dogist sündisidki tänu sellele, et püüdsin eri tõugudest kirjutada lugusid, kus tuleks välja nende iseloomomadused,” rääkis kirjanik ja luges lastele ette peatüki peagi ilmuvast raamatust.

Kui tavaliselt sünnivad raamatud nii, et esmalt on kirjaniku tekst ja siis alles pildid, läks vanasõnaraamatuga vastupidi – kõigepealt olid eri rahvaste vanasõnad, millele kunstnik Olivia Lipartia oli joonistanud pildid. „Kirjastaja arvas, et nende

juurde võiksin mina kirjutada lood,” meenutas Hinrikus.

Raamatute kirjutamine pole siiski Hinrikuse palgatöö, vaid ta töötab toimetajana ajakirjas Täheke. „Mulle lihtsalt väga-väga meeldibki kirjutada. Samas, ega see alati ole ainult hästi lõbus ja ei tule kergelt. Aga natukene pingutada on ka väga tore,” ütles kirjanik.

Oluline on lugu

Haapsalu raamatukogu lugemisaali olid lugejatega kohtuma tulnud Urmas Vadi ja Gert Kiiler, kellega kunnes vestlus nii põnevaks, et planeeritud ajast jäi napiks.

Vadi on oma loomim-

gus mitmekülgne, kirjutades romaane ja novelle, aga ka kuuldemänge ja näidendeid, mida ise ka lavastab. Oma kirjutamise kohta ütles ta, et vahel võivad elus olla hetked, kus tunned end läbikukkununa. „Aga kui kirjutad ja oled nn soonel, siis saad aru, et see on see, milleks ma siin olen,” ütles Vadi.

Kuna Vadi on kirjutanud näidendi kolmest eesti kirjanikust – Juhan Liivist, Eduard Vildest ja Artur Alliksaarest – ning need näidendid ka lavastanud, uuris publik temalt ka asja linastunud filmi „Vari” kohta. „On tore, kui selliseid asju tehakse. Ei ole nii, et Juhan Liiv on nii püha, et temast ei või krimkat teha,” ütles ta. „Vastupidi, see näitab meie kultuuri tugevust, kui julgeme oma tegelasi panna veidrassesse olukordadesse ja isegi nalja teha.”

Vadi ise on kirjutanud näiteks romaani „Ballettmeister”, mis räägib Konstantin Pätsist, rahvatantsurühmast ja näitab uues valguses Eesti ajaloo pöördelisi sündmusi.

Vadi sõnul peab elulugu olema loo poole kaldu. „Kui räägitakse eluloolisest, siis see sõna koosneb kahest poolest – elu ja lugu. Mõned peavad väga oluliseks, et kõik oleks do-

kumentaalselt täpne, aga minu jaoks on olulisem see teine pool, lugu. Ükski fakt ega tõde ei tohi head lugu ära rikkuda,” selgitas ta. Üheks selliseks raamatuks on tema perekonna lool põhinev romaan „Kuu teine pool”, mis on dialoog emaga.

Oma kirjutamisstiilist rääkides ütles Vadi, et teda on lugejana alati väsitatud pikad kirjeldused ja ta ise püüab neid vältida. Töö lavastajana on teda õpetanud, et vähem on parem. „Kui oled midagi juba öelnud, pole vaja seda korjata,” ütles ta. Nii on ka tema proosatekstid üles ehitatud juhtumipõhiste peatükkidena. „Igas peatükis juhtub midagi,” rääkis ta.

Mitmed oma näidendid on Vadi ise ka lavastanud. Ta ei lavasta oma tekste ise mitte sellepärast, et ei usaldaks teisi lavastajaid, vaid kuna kirjutades hakkab tal lavastus silme ees jooksma.

Vadi lavastajatöö aluseks on raadiorežiioopingud Tallinna ülikoolis, kus said selgeks ka teatri algtööd. „Mulle see väga sobis ja meeldis ning sealt hakkasin kirjutama näidendeid ja neid ise ka lavastama,” selgitas ta.

Lavastajana on Vadi hakanud aru saama, et oma tekstist tuleb lahti lasta. „Kui olin noor, siis mõtlesin, et kõik laused peavad olema laval sellised, nagu mõtlesin. Teatris on tegelikult olulised teised asjad. Teater ei ole kirjan- duse etlemise koht. Oluline on sündmusele orienteeritus – kui midagi saame mänguga näidata, pole seda vaja rääkida.”

Muhedad raamatud

Stsenaariumide kirjutamisega on tegelenud ka kirjandusliku laupäeva viimane külaline Gert Kiiler, kes on

elkõige tuntud huumorisarjade „Pehmed ja karvased” ja „ENSV” kaasstsenaristina.

Kuigi Kiiler on õppinud Viljandi kultuurikolledžis näite- kunsti ja töötanud Ugalas ins- pitsiendina, on ta stsenaariumi- de kirjutamist õppinud töö käi- gus. Ta tunnistab, et näitejuhi tööst on olnud kasu, sest teat- ris nägi ta, kuidas tekstiga töö- tatakse.

Suurim eeskuju on Kiileri jaoks olnud Ameerika komöö- diasari „Sõbrad”, mida vaada- tes kirjutab ta ekraanilt maha subtiitrite teksti, et näha, mil- line on nende ülesehitus, kui pikad on tekstid ja kuidas lugu kulgeb. „Minu eesmärk oli teha samamoodi, et igas loos oleks puant,” ütles ta.

Kiiler pajatas kuulajatele ka lõbusaid lugusid sellest, kuidas on sündinud „Pehme ja kar- vaste” ning „ENSV” sketsid, kust ta on stsenaristina inspiratsioo- ni ammutanud ja milliseid apsa- kaid on filmimisel ette tulnud.

Koroonaajal võttis Kiiler ette ka romaanikirjutamise ja nüüd on tema sulest ilmunud kaks kriminaalteost „Salanuhke ei armasta keegi” ja „Saatus koos- neb juhustest”, kolmas raamat samast sarjast on tulemas.

Kiileri sõnul meeldib talle kriminaalromaane lugeda. Siis- ki ei armasta ta praegu popu- laarset Põhjamaade krimikir- jandust, vaid tema sümpaatia kuulub Agatha Christie, Chris Carteri ja Rex Stouti loomingule. „Mulle meeldivad muhedad raamatud,” ütles Kiiler. Ta lisas, et eriti meeldib talle Ameerika 1940.–1960. aastate atmosfäär. „Kuna neid enam ei avaldatud, mõtlesin, et kirjutati ise sellise raamatu, mida lugeda tahan,” ütles ta.

Kirjaniku sõnul tekkis tal kü- simus, kuhu süžee paigutada. „Tahtsin 1960ndaid, aga nõuko- gude aja kuuekümmendad ei ole see. Imelik oleks olnud tegevus ka USAsse viia,” rääkis Kiiler. Nii valis ta fantaasiamaailma, ehkki tegevuspaigaks on tema kodu- linn Viljandi. Enne sõda oli Vil- jandis linnapea August Maramaa, kes tahtis linnast teha sisemaise kuurordi, hakates randa rajama ja kasiinot ehitama. Sõda tõmbas nendele plaanidele kriipsu pea- le. „Olin juba varem mõelnud, et milline oleks Viljandi areng ol- nud siis, kui poleks olnud okupa- siooni. Siis tuligi kaks asja kok- ku,” rääkis Kiiler. Nii paigutas ta oma detektiivi 1961. aasta kapi- talistlikusse Viljandisse, millest oli saanud Eesti kasiinopelinn. „Tulge vaele vastu, et nii ei või- nuks olla,” ütles ta.

Kiileri sõnul meeldibki talle kõige rohkem raamatute kirju- tamine: „Seriaali puhul pead roh- kem arvestama – produtsent teeb midagi ringi; kas raha on. Raama- tus võin aga tegevuse viia kuhu ta- hes ja see ei maksa midagi.”

Kiileri sõnul meeldib talle kir- jutada asju, mis teevad inimestel tuju heaks. „Ma ei häbene olla meelelahutaja,” sõnas ta.

Gert Kiiler.

Urmas Vadi.

● KORVPALL

Herilased võitsid kodus Raplat

Reedel Haapsalu Wiedemanni spordihoones peetud Saku I liiga kohtumisel korvpallis alistasid Haapsalu Herilased Rapla KK Nobe 63:56.

JAANUS GETREU
info@le.ee

Enne viienda vooru mängu oli mõlemal võistkonnal tabelis üks võit. Seega oli oodata põnevat kohtumist. Herilaste peatreener Jaanus Levkoi ütles mängupäeva hommikul Lääne Elule, et neljapäevane treening läks normaalselt ja kindlasti minnakse kodumängu võitma. Kaks meeskonda pakkusidki Haapsalu korvpallipublikule meeldejääva etenduse.

Allakirjutatule oli kohtumise ehk erilisim hetk, kui Rapla treener Indrek Ruut, endine tippmängija, viis noorele võistkonnale läbi soojendust ja saali astus Haapsalu Herilaste treener Jaanus Levkoi. Ta sammus otsejoones Ruutu juurde, ulatades terekäe. Tege mist oli õpetaja ja õpilase kohtumise, kuid siis polnud veel selge, kas võidab õpetaja või õpilane.

Haapsalu Wiedemanni spordihoones olid tribüünid publikut täis. Suurimat kisa tegi Raplast kohale sõitnud bussitais KK Nobe fänne. Pealtvaatajad said vägeva mängu.

Rapla võitis hüppepalli, kuid Herilased läksid Julius Erik Kasteini korvist juhtima. Kahe minuti pärast Rapla meeskond viigistas. Kohe paistis silma, et Rapla meeskond saab väga palju ründelauda. Kuid suurt kasu sellest polnud, sest punkte teise võimaluse viestest lihtsalt ei saadud. Sellele juhtis pärast kohtumist tähelepanu ka Indrek Ruut: „Kui viskad halva tabavusega võitjatest veel halvemini, kaotad 49 mängu 50st!”

Kui mängitud oli neli minutit, võttis Rapla aja maha. Haapsalu meeskond muutus platsil teravamaks, pea iga rünnaku järel käidi ka vabaviskejoonel. Veerandi lõpus tabasid Herilased veel kaks kolmepunkti viset ja lõpetasid veerandaja eduseisus 19:12.

Teist veerandaega jätkas paremini kodumeeskond. Jätkus esimese veerandi muster: Rapla noored korvpallurid võtsid ründelauda, kuid palli sisse ei saanud. Seevastu näitas Mattias Rausberg, kuidas seda teha ja viis Herilased juhtima 26:12. Ruut võttis taas aja maha, Rapla mäng muutuski kiiremaks ja viis minutit enne teise

Viskel olev Aivar Grüning oli 13 punktiga Haapsalu Herilaste suurim korvikütt. MALLE-LIISA RAIGLA

veerandaja lõppu olid omakorda Herilastel vead täis.

Herilastel õnnestus 34:16 juhtima pääseda ja tribüünidelt kostis juba arvamus, et mäng tuleb päris kindlasti koju... Aga just siis tabas Haapsalu meeskonda mõõn – ligemale nelja minuti jooksul ei saadud ühtegi punkti. Rapla tegi vahespurdi 10:0 ja seis tabelil oli äkki 34:26 Herilaste kasuks. Poolaja lõpuks tabas kumbki meeskond veel korvi ja pikale vaheajale mindi seisul 36:28.

Vaheajalt tuli paremini välja Haapsalu meeskond: Kent-Kaarel Vene viis kodumeeskonda taas kümne punktiga ette. Meeskond oli heas sõiduvees, kuid siis sai sama mees tehnilise vea. Vastased kogusid enesekindlust, viskasid lihtsaid korve ja tegid taas väikese vahespurdi. Kui Marcus Lenk veel kolm korda korvi alt mööda viskas ja andis kaaslastele väga halva söödu, millest tuli pallikaotus, oligi Haapsalu meeskonnal käes järjekordne mõõn. Kui veerandaja käes jäi mängida veel 2 minutit ja 26 sekundit, pääses Rapla esmakordselt kolme punktiga juh-

tima. Veerandaja lõpp kuulus siiski ühepunktalise eduseisuga kodumeeskonnale 45:44.

Viimast veerandaega alustas Rapla kohe neljapunktirünnakuga. Veaga kolmene ja vabaviske ning Rasmus Jakk viis omakorda Rapla meeskonda kolme punktiga juhtima. Noor meeskond kiirustas ehk liialt, sest soov eduseisu kasvatada oli suur. Sellest tulid aga pallikaotused ja möödavisked. Herilased kasutasid hetke ära ja tegi kogenuma meeskonnana väikese vahespurdi, minnes viie punktiga juhtima 53:48. Punkt-punkti mängus liiguti vastu viimaste mänguminutite. Taas tuli Rapla vaid kahe punkti kaugusele, kuid siis viskas tähtsa korvi Aivar Grüning ja vahe kasvas kodumeeskonna kasuks 56:52.

Kui kolmandal veerandajal ei kasutanud oma võimalusi ära Lenk, siis minut enne mängu lõppu sai temas Herilaste suurim päästja. Tabanud kolmene ja vabaviske kindlustasid Haapsalu Herilastele teise võidu Saku I liigas. Vastased, küll juba kaotajatena, läksid 8 sekundit enne mängu lõp-

pu veel kindla kombinatsiooniga rünnakule, sest iga korv on oluline ja kahe võistkonna korduskohutumine on veel ees. Vastased pääsesidki vabaviskejoonele ja mäng lõppes seisul 63:56 Herilaste kasuks. Pealtvaatajad aplodeerisid püsti seisest ja püstipäi võis kodumeeskond ka saalist lahkuda. Rapla treener Ruut kirus oma meeskonna visketabavust, millele ta tema hinnangul võit jäi. Levkoi oli aga rõõmus, et meeskond sai hakkama, kuigi puudu olid mitmed mängijad ja vigastustont külastas meeskonda ka mängu jooksul.

Visketabavus oli mõlemal võistkonnal väga halb – Herilastel 32 ja Nobel veel uskumatum 26 protsenti. Haapsallaste resultatiivseimad olid Aivar Grüning 13 ja Mattias Rausberg 12 punktiga. Rausberg tegi ka kaksikduubli, teenides lisaks veel 10 lauapalli. Vastastest tõi Rasmus Jakk oma meeskonnale 14 punkti. 12 lauapalli võttis Karmo Kilk.

Järgmisena kohtuvad Herilased 31. oktoobril Tabasalu Los Torose / Taltech'i võistkonnaga.

● LÜHIDALT

Läänemaa JK esindus sai võidu ja kaotuse

Pühapäeval Uuemõisa jalgpallihallis peetud esiliiga B 34. vooru kohtumises võitis Läänemaa jalgpalliklubi esindusmeeskond tulemusena 2:1 Pärnu jalgpalliklubi.

Võõrustajad läksid 15. minutil Kris-Sten Toomi väravast juhtima. 41. minutil skooris Toom teist korda ja poolajale mindi läänlaste 2:0 eduseisus.

53. minutil õnnestus pärnakatel küll üks värav tagasi lüüa, kuid Läänemaa suutis võidupunktid siiski koju jätta ja säilitada tabelis seitsmendat kohta.

Neljapäeval Narvas peetud kohtumisel pidi Läänemaa jalgpalliklubi esindusmeeskond tunnistama JK Narva Trans U21 4:1 paremst.

Võõrustajad avasid 21. korda kõrgliigas platsile saanud Aleksandr Jegorovi abil skoori juba neljandal minutil. 15. minutil viigistasid külalised Andreas Tiitsu väravast. Viimasele oli see sel hooajal lii-

gas juba 17. tabamus. Vahetult enne poolajale minekut skooris taas Jegorov ja riietusruumi mindi Transi 2:1 eduseisus.

Teisel poolajal said narvakad Patrick Pahvila realiseeritud penaltist ja Aleksei Stepanovi tabamusest kirja veel kaks väravat.

„Esimene poolaeg mängisime pigem kui võrdne võrdsega,” ütles selles mängus kaptenipaela kandnud läänlane, Läänemaa JK esinduse eest juba 283 korda platsil käinud Martin Salf. „Kahjuks poolaja alguses ja lõpus olime enda kasti lähistel hetkeks hooletud ja kohe karistati ära. Teisel poolajal oli mäng juba rohkem Narva käes ja nad väärtsid võitu.”

Esiliiga B-s lahutab hooaja lõput veel kaks vooru.

Meeskonda ootab 30. oktoobril võõrsil Tipneri karika 1/8 finaali kõrgliigas palliva Pärnu JK Vaprusega.

Triin Vellemäe

Laskurid naasid Soomest viie medaliga

Haapsalu laskurid käisid nädalavahetusel Soomes Loviisas sealse laskurklubi auhinnavõistlusel, kust tulid koju nelja kuld- ja ühe hõbemedaliga.

Laskmistreener Mati Seppi sõnul on Loviisa võistlus soomlaste jaoks õhkrelovahooaja avajõukatsumine, kus osalesid laskmisklubid kogu Lõuna-Soomest Savonlinnast Turuni väljale. Haapsallased osalesid võistlusel ainult õhupüstoli harjutuses.

Kuini 18aastaste tüdrukute seas võitis esikoha Akneliina Luur 531 silmaga, mis on ka tema isiklik rekord. Kuni 16aastaste hulgas oli 345 silmaga võidukas Johanna Rammu.

Seppi sõnul lasid kuni 16aastased 40 lasku ja vanemad juba 60 lasku.

Poistest võitis kuni 16aastaste arvestuses Arti Aasav 357 silmaga ja kuni 18aastaste seas Jasper Rea 530 silmaga. Kuni 20aastaste seas võistlesid Kaspar Tõnisson sai 508 silmaga teise koha. Kaire Reiljan

Maadlejad töid Saaremaalt kolm esikohta

Nädalavahetusel Saaremaal peetud Voldemar Väli mälestusvõistlusel olid võidukad Haapsalu Dünamo maadleja Kenert Rehkal ning Martna maadlejad Imre Reppo ja Jarko Danilov.

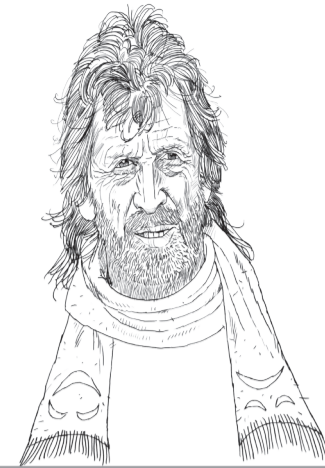
Rehkal sai 2011. aastal sündinute seas raskekaalus neli matsivõitu ja kindlustas sellega endale esikoha.

Noorimate, 2014 ja hiljem sündinud maadlejate seas võitis Reppo kehakaalus kuni 48 kg kõik kolm matsi ja oli sellega oma kehakaalus võitja. Sama vanade maadlejate seas kehakaalus –38 kg võistelnud Martna poiss Joonas Tamemägi kindlustas kahe matsivõidu ja ühe kaotusega oma vanuseklassis teise koha.

Vanimate, 2006 sündinute seas võitis raskekaalus kahe matsivõiduga esikoha Jarko Danilov.

Kaire Reiljan

Vehklemine

AIVO PALJASMAA

Uppuja päästmine on eelkõige uppuja enda asi

Kas alati ikka on? Kõrvaline abi oleks ju teretulnud. Aga kui abivajaja tundub veidi loid, kuidas siis?

Eesti epeenaiskond on ju praegu nagu ilma peata. Seda veidi üle kantud tähenduses, sest igapäevaselt teevad nad kõik isukalt trenni oma isiklike treeneritega. Kuid lähenevatel MK-etappidel puudub koondisel peatreener. Võistkondlikul turniiril raja ääres seisval dirigendil on ääretult tähtis roll, nagu võisime seda näha ja kogeda Tokyo OMil naiskonna võidusadamasse tüürinud Kaido Kaaberma puhul.

Kaaberma oli koondise peatreener ligi 15 aastat ja pani suvel ameti maha. Ükskord saab iga asi otsa ja üks Pariisi OMilt väljajäämine oli ehk peamiseks põhjuseks. Lisaks muidugi pidevalt kasvunud pinged koondise sees, kus suurim konflikt tekkis möödunud aasta lõpul, kui Tokyo OMi kangelanna Katrina Lehis koos oma treeneri Nikolai Novosjoloviga keeldus Kaaberma juhitud koondises kaasa löömast. Teenekas treener Peeter Nelis olla püüdnud küll osapooli lepitada. „Aga kus sa sellega – nii suured mehed, et mina ei pääsenud tuppaga,” kurtis Nelis hiljem muiates.

Lehis ja Novosjolov otsustasid koguni abi saamiseks kohtu poole pöörduda, aga see lükkas taotluse tagasi. Selliste asjadega peab vehklemise alaliit ise tegelema, ega siis kohtunik hüppa oma talaaris raja äärde naiskonda juhendama.

Konfliktid saavad meie vehklemisrahvast pidevalt, nagu oleks neil ka vabal ajal mingid nähtamatud terad käepärast. Kindlasti oli see ka üheks põhjuseks, miks viimased aastad pole enam nii medalirohked olnud kui eelnevad. Pärast Kaaberma tagasiastumist kadusid kisklemistandardit ka tema oponendid.

Vehklemisliidu juhatus kuulutas oktoobris välja kõigest nädalalikkuse konkursi uue peatreeneri kohale, aga ei laekunud mitte ühtegi sooviavaldust. Tormine meri muutus äkki peegelsiledaks.

Lenel Karu kirjutas eelmise nädala lõpus Õhtulehes loo „Mis saab epeenaiskonnast ilma juhendajata?”. Sisulisi vastuseid ei suutnud ta siiski leida. Muidugi pole ajakirjanik vellest üdi, kui vehklemisliidu juhatuses puudub selge siht, kuidas olukorrast välja tulla. Ükskõik, kuidas nad oma tegevust ka põhjendavad, jääb üldmulje ikkagi teatud saamatusest asju ajada.

Kui juba suvel oli teada, et Kaaberma jätab ameti maha, miks siis kohe ei oldud valmis asju aktiivselt ajama? Alaliidu peasekretär Aivar Paalberg põhjendab seda Karu artiklis pikalt ja laialt umbes laadis, et nemad (juhatus) ei saa ju ka jõuga midagi peale suruda jne. Juhatus liige Peeter Nelis vastas küsimusele otse ja selgelt: „Naiskonna peatreenerit ei ole ega tule.” Pärast hetkelist pausi lisas: „Hetkel.” Nelise jutust selgus, et üheksaliikmelise juhatuses koosolekute võtab aktiivselt osa viis-kuus inimest. Tekib küsimus, et kas siis vähemalt kolm liiget on seal auliikmed või kuidas?

Lähenevate MK-etappide puhul pakkus Nelis välja varianti „mängiv treener”, pidades silmas tänavust Euroopa meistrit Irina Embrichit. Eesti koondise raudse leedi ehk juba 26 aastat koondisesse kuulunud 44aastase Embrichi sain telefoni teel kätte pühapäeval. „Meie sõidame Araabia Ühendemiraatidesse Fujairah'sse neljakesi – lisaks minule veel Nelli Differt, Katrina Lehis ja Julia Beljajeva,” rääkis Embrich. „Pärast reedel [8. novembril] algavat ja laupäeval lõppevat individuaalturniiri on pühapäevase võistkondliku turniiri tabel juba välja pandud ja siis ka ühiselt otsustame, milliste vahetustega rajale läheme. [Võistkonnavõistlusel selgub matsi võitja üheksa minimatsi järel – A. P.]. Vaatame, kes läheb esimesena ja kes siis lõpuks on ankrunaine. Püüame ette näha, kes vastastest mõnele meie vehklejale rohkem sobib, kes aga vähem. Nõnda tegutseme ka paar nädalat hiljem Kanada MK-etapil.”

Muidugi on koosolekul ka kõigi vehklejate isiklikud treenerid, seega on mõttekoda nimekas. Kui jätkusuutlik selline lahendus aga on, seda näitab lähitulevik.

Teenekas vehklemistreener Helen Nelis-Naukas Õhtulehes artiklis sellesse eriti ei usu. Ise ta peatreeneriks ei pretendeeri, kui alaliit talle just ettepanekut ei tee. Nelis-Naukas lisas veel, et kui laev peab põhja minema, siis ta ka läheb. Küünilisena näivale väljaütlemisele lisas ta siiski, et ega sportlased seda ise ta ha, et laev põhja läheks.

Eesti olümpiakomiteel on nüüd uus president Kersti Kaljulaid, kes kindlasti vaatab ka murelikult vehklemisliidu toimuva peale. Aga ikkagi – esmalt peab meie vehklemispere ise korra sügavalt sisse hingama ja iseendasse vaatama ning oma ajude hallrakud kiirelt tööle panema. Vaevalt keegi laevaga põhja tahab vajuda. Aga loota ainult sellele, et keegi kõrvaline päästerõnga viskab, mõjub samuti vastutustundetuna.

Kolm püha õhtusöömaaga

Kuidas kõik tegelikult oli? Esiaja salaajalugu

OLEV REMSU

„Ma lähen tagasi oma rahva juurde, siin olen ma kolmas, siin olen ma liigne,” vastas Aap.

„Minu pärast võid ju platooniliselt jääda,” lubas Päeva.

„Ei, ei, kahemehepidamist mina oma riigis ei salli,” keelas Hivameel. „Ka platsikahemehepidamist mitte.”

„Ma arvan, et liivid vajavad sind,” ütles konstruktor ja loodusemees Üldemeel Aabule.

„Ma arvan sama. Need saamaahned piiskopid arvavad, et ma uppusin ära, järelikult ei hakkanud minu tegude pärast karistama mu poega Peepu. Ma saan korraldada kirikuvastase ülestõusu,” leidis Aap.

„Me tuleme sulle oma vägedega appi,” teatas Hivameel.

„Ma ei taha kiidelda, kuid minul oli sansaaras ikka tublisti kasu,” ütles Päeva. „Ma õpetasin kõik teispoolsuse käod oma poegade eest hoolitsemise.”

„Ma vabandan väga, ma ei taha olla pealetükkiv... Aga kass? Kassi oleks väga vaja,”

meenutas Hivameel Bogdole Lembit.

„Om mani padme hum,” loitis Bogdo.

Otselkui vedrust hoo saanult lendas august välja abikuningas Hivameel.

„Hakkad raha vermima, näed ise, kui paljas ja kõle siin on, raha läheb ülesehituseks palju vaja,” määras Hivameel Hivalemmale vana ameti.

Sama lennukalt kerkis seejärel maapõhjast välja abikuningas Küllmeelene.

„Väga kena, kooli paneme käima,” sõnas Hivameel.

Siis tuli abikuningas Ihameel.

„Rauast on koledasti puudus, sepal saab olema palju tööd,” ütles Hivameel.

Siis ilmus abikuningas Ihalemm.

„Kunstniku kätt läheb oh kui palju siin tarvis,” lausis Hivameel.

Siis kerkis abikuningas Unneperwe.

„Ma hakkan siis ajahammast ravima,” määras hambatohter endale ise töö.

Mehed kallistasid teineteist heldinult, liigutuspisarad tulid kõigil silma.

„Mis? Kuidas te võite? Kas te olete suurest rõomust ogaraks läinud!” pahasdas Päeva. „Utemeete olete unustanud!”

„Ma olen siin!” hüüdis noorkuningas üles lennates. „Õudselts kihvt oli. See sansaara on maailma kõige mõnnam koht.”

„Sinust saab minu järglane,” otsustas Hivameel.

Kõik teisedki olid sama meelt, et sansaaras leidus palju huvitavaid, palju kasulikku, mida võiks kõrvataha panna.

„Imelikke kujusid oli seal ikka musttuhat,” vangutas liiv Aap oma lumivalget pead.

„Üks päris segane oli ka,” ütles loodusinsener Üldemeel.

● „Tühijutt! Ei mina usu, et maailmas leidub inimsööjaid,” ütles peakuningas Hivameel, kes tõepoolest oli pisut lihtsameelne.

ARRIVA OÜ	POORNE PURSKEKIVIM	PIIMA-ORGAN	TASKUKELL	P NAABER	MARJAKOMBAIN	EESTI NÄITLEJA (NIMI+IN)	KAHETSUST VÄLJENDAV ÜTLUS	JABUR JUTT	POOLAHV	LÕNGAST VÕI KUUDAINEST VALMISTATU
PUIDUST TIKK						RÕNGAS- SAAR				
TAIME ALGE			VÄLTIMINE							
TELE-PRODUT-SENT (NIMI+IN)			EKS- KUR- SIOONIJUHT				ENE KIRJANIK			
STRONT- SIUM			IDAPOOLNE PIIRKOND				TÕÖRIIST		SENT	
SAJAND		KILPLASTE ELUPAIK	SADAMA- SILD						PERENAISE AUSTAV NIMETUS	
RAADIOJAAM		LÄKITUS			TALLA- LAKKUA					
POOLRING					... LEMBA					
PILJARDI- KEPP				NAATRIUM		EESTI END. KARIKATU- RIST				
ARGOON			...MADRUS (MAAROTT)	USA POKSI- LEGEND		ARSEEN		KELLEL		
EESTI NÄITLEJA (EESN+N)			KANNEL ON ...PILL					MI-BEMOLL		VALELIK
RAADIUS		JÄRV VALGAMAAL				VIHMAVARI				
		KÕLVATU ELU				ÄKILINE ISEMEELNE TUJU				
PIANISSIMO				ÄRGAS				VANAMEES		
VEENE NAISENIMI				EESTI KIRJANIK				KEEL BELGIAS		
SPORDI- RÕIVASTE KAUBAMÄRK					ANNI FUTURI			UUS TESTAMENT		
ÜKS HELI- KANDJA					KÖRBESAAR			MEHENIMI		
EUROOPIUM			KALA						EKSA-	
			JÕGI EUROOPAS						HIJU NAISE PEAKATE	
MAANINA				ROHENÄPU LEMMIKPAIK						
				SAMUTI						
SEE, KES IIAL VIGU EI TEE										
EESTI JALG- RATTUR					VÄIKE (VALATAV) KOGUS VEDELIKKU					

KUHU MINNA

● KINO

Haapsalu kultuurikeskuses: „Kelly: kellegi teise unistus” 29. okt kl 17.30, 1. nov kl 17.30. „Vari” 29. okt kl 19.30, 2. nov kl 11, 5. nov kl 17.30, 7. nov kl 17.30.

● TEATER

Haapsalu kultuurikeskuses: 30. okt kl 19 Sander Oigus – „Otses kümneste”. Piletid 20.90/18.90 Piletikeskuses.

Kullamaa kultuurimajas

29. oktoobril kell 11 lasteteatri Trumm etendus „Marss kuule”. Pilet 5 eurot.

● KONTSERT

Kullamaa Püha Johannese kirikus 29. oktoobril kell 18 plaadisarja „Eesti oreleid” Kullamaa kiriku oreli uue helilaadi esitus ja kontsert. Mängib organist Aivar Sõerd. Kontsert on pühendatud Carl August Tantonile Kullamaa oreli 170. aastapäevale ja Rudolf Tobiase mälestuspäevale.

● MUSEUMID

Haapsalu linnuse muuseum K-P 10-18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus K-P 11-17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda

R-P 11-17. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuseum

K-P 11-17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum

(Kadarpiku küla, Lääne-Nigula): R-P 11-16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum

(Sadama 32, Haapsalu) T-L kl 10-16. Muul ajal ette tellimisel, tel 5562 3993. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum

1. oktoober – 1. mai avatud ette tellimisel roudemuuseum@gmail.com või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum

on avatud 1. mai – 30. september T-L kl 10-17. Tel 509 9663. E-post: lihulamuuseum@laaneranna.ee.

Hanila muuseum:

ekskursioonid etteteatamisega. Tel 509 9663. E-post: hanilamuuseum@laaneranna.ee.

● NÄITUSED

Keskraamatukogus (Posti 3): laenuksaali vitriinides kunstnik Ülle Mesikäpa ehtenäitus „Kõik ei

number, kes ennast suurvürstiks pidas,” tuli meelde Ihameelele.

„Ma tean teda! Tema on täitsa korralik inimene, tema on Neeva Aleksander, tema muretses mulle viisaka garderoobi,” kaitset Päeva Nevskit. „Kolm kleiti ja ratsakostüümi. Ta püüdis sansaarski minuga amüseerida-kurameerida.”

„Ma ütlesin talle kohe, et, iivan, hoia eemale või muidu käänan sul kaela kahekorra,” lausis Aap.

„Käänad kaela... Kuidas sa surnut surmad?” huvitus Hivameel.

„Viis-veerand-kuus süstemis,” vastas Aap. „Käänad alul ühele poole viis tiiru, siis teisele poole kuus.” „Mulle ütles see Neeva, et tema on püha,” meenus arp Ihalemmale.

„Ta löikas endale vineerist välja nimbuse ning kandis seda,” ütles Küllmeelene. „Üks teine habeest kiskus, laskis selle vineeri peale kogu aeg nipsu, püüdis seda Neevat narrida,” turgatas Unneperwel. Järgneb

ole must-valge, elus on värve!” 30. oktoobrini.

Lasteraamatukogus

(Wiedemanni 11): näitus „Sel päeval” 31. oktoobrini. Oksana Drachkovska illustratsiooninäitus „Värvid kevadest sügiseni”.

Haapsalu kultuurikeskuses

(Posti 3): TLÜ Haapsalu kolledži „Loominguline peatus: Haapsalu” 31. oktoobrini.

Haapsalu pitsikeskuses

(Karja 25): 31. oktoobrini avatud viinakuu näitus „Pits on ees”. Keskus avatud T-R 11-16, L 11-15.

Haapsalu kunstikoolis

(Jaani 2): majagaleriis 16. novembrini Haapsalu kunstiklubi sügisnäitus.

Kolmapäeval, 30. oktoobril

kell 12-13 „Kunstiamps” – kohtumine ehtekunstnik Anneli Tammituga + toiduamps. Galeriid avatud T-R 14-18, L 12-16. Tasuta!

Kullamaa kultuurimaja galeriis:

„Legendaarne haridusjuht Jüri Uustalu” ja „Silla kooli lugu”. Näitused jäävad avatuks 29. detsembrini.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal. Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS. Teave veebis www.abikassa.ee. E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

Armsad lapsevanemad!

Kui teie perre on sündinud beebi ja soovite tema nime avaldada Lääne Elus, palume anda meile sellest teada: info@le.ee.

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetus 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
e-post info@le.ee, reklaam@le.ee
Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja

Kaire Reiljan
Toimetajad Kaie Iives, Urmas Lauri,
Malle-Liisa Raigla, Andra Kirma
Keeletoimetaja Riina Tobias
Küljendaja-kujundaja Tiina Kelviste

Reklaamitoimetaja

Elina Lumeste
Kliendihaldur Mai Sarv

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504
Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Kojukandeprobleemid:

tel 661 6616, info@omniva.ee.

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee.

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

MÜÜK

LEHMA KÕDUSÕNNIK 30 l /kott
KUIV KÜTTEPUU 30, 40, 50 cm
võrkotis. Tammaru Farm,
info 523 8852, tg.ee.

PUIT

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Kandiline puitbrikett koos veoga, toome ka väiksemaid koguseid, soovi korral ladustame panipaika. www.briketivedu.ee, 507 8754.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuud. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa 3meetrise küttepuud: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

AUTOD

Müüa Renault Megane II 2006. a, diisel. Ülevaatus kehtib kuni 6.2025. Tel 5648 6348.

TEENUS

Hauaääraste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Katuste renoveerimine/paigaldus. Plekk-, eterniit-, kärg- ja bituumenkatused. Vihmaveesüsteemid, erinevate plekkide paigaldus. Saabtehtud OÜ, 5624 2511.

Ohtlike puude raie, võsaloikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Korstenpühkimine ja pottsepatööd. www.laanekorsten.ee. Tel 553 1826.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada **LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST** Psühholoogiline nõustamine 515 9572 / 5560 2367
Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273
Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094
Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.
Täpsem teave laanemaakriisiabikeskus. weebly.com/

KIRIKUTEATED

SEITSMENDA PÄEVA ADVENTISTIDE HAAPSALU KOGUDUS
L, 2. nov kl 11 piibli arutelu, kl 12 jumalateenistus jutlusega.
E, 4. nov kl 19 „Avastades Piiblit”. Loeme koos piiblitlugusid.

EELK KOGUDUSED HAAPSALU
K, 30. okt kl 18.30 ühendkoori lauluproov (toomkirik).
N, 31. okt kl 11 Saare-Lääne piiskopkonna sinod (Jaani kirik); kl 18 usupuhastuspüha jumalateenistus armulauaga. Teenivad piiskop Anti Toplaan, emeritpiiskop Tiit Salumäe, EELK Lääne, Saare ja Pärnu praostkonna praostid, abipraostid ning vaimulikud. Kaasa teenivad koguduse koorid, organist Lia Salumäe (toomkirik).
R, 1. nov kl 9 hommikupalvus. Teenib õpetaja Mart Salumäe (Jaani kirik).

L, 2. nov kl 16 hingedepäeva rännak Haapsalu Vanal kalmistul ja küünalde süütamine kalmudel. Teejuht Ülla Paras, mälestuspalvus Mart Salumäe.
P, 3. nov kl 10 leerigrupi esimene kokkusaamine (toomkiriku käärkamber); kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: „Kahe riigi kodanik”. Teenivad õpetaja Mart Salumäe ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (toomkirik).

Eelteade. P, 17. nov pärast jumalateenistust algab koguduse täiskogu koosolek koguduse nõukogu valimiseks. Täiskogu liikmed saavad valimas käia ka koguduse kantseleis K ja R 10–14. Valimistulemused tehakse teatavaks 24. novembril pärast jumalateenistust. Koguduse kantselei (Kooli 6) avatud K ja R 10–14. Info 5346 7922.

KULLAMAA

T, 29. okt kl 18 Rudolf Tobiase palvus. Teenivad emeritpiiskop Tiit Salumäe ja õp Kari Tynkkyne, uue plaadi esitlus ning kontsert. Orelil Aivar Söerd. Pärast helilooja haula mälestushetk ja kirikukohv kogudusemajas.
N, 31. okt kl 10–14 kantselei lahti kogudusemajas.
P, 4. nov kl 11 24. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus

armulauaga kirikus. Teema: Kahe riigi kodanik. Teenib õp Kari Tynkkyne ja orelil Ivi Küla.

PIIRSALU
P, 4. novembril kl 13 24. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus armulauaga kirikus. Teema: kahe riigi kodanik. Teenib õp Kari Tynkkyne ja orelil Ivi Küla.

LÄÄNE-NIGULA
N, 31. okt Saare-Lääne piiskopkonna sinod Haapsalus.
R, 1. nov kl 10 koosolek pastoraadis.
R, 1. nov kl 17 piiblitund kogudusemajas.
L, 3. nov kl 12 jumalateenistus armulauaga.
L, 3. nov kl 12 pühapäevakool lastele.
P, 4. nov kl 8.30 hommikupalvus Raahe kogudusega veebis.

MARTNA
P, 3. nov kl 13 jumalateenistus armulauaga (kogudusemajas).
N, 7. nov kl 10–13 kirikupood on avatud (kogudusemajas).
Martna kogukonnakohvik avatud tööpäevadel kl 11–14.
Rohkem infot 5809 3633 (Küllike Valk).

RIDALA
K, 30. okt kl 16–18 koguduse kantselei on avatud (pastoraadis).
P, 3. nov kl 15 jumalateenistus armulauaga (pastoraadis).
P, 10. nov kl 16.15 koguduse täiskogu koosolek (pastoraadis). Vt ka ridala800.ee.

KARUSE
Jumalateenistused toimuvad iga kuu 1. ja 3. pühapäeval algusega kl 14 Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

Toimetus avatud
E-R 8.00-16.30

Reklaamisovid:
reklaam@le.ee

TEATED

Läänemaa haigla ootab pensionipõlve pidavaid endisi töötajaid õhtusöögile 8. novembril algusega kell 18 Haapsalu Kaluri klubihoonesse aadressil Kaluri tn 22. Registreerimine telefonil 472 5801 kuni 31. oktoobrini.

Läänemaa vähiühing on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba üle kümne aasta. Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.

Läänemaa vähiühing,
SEB
EE621010220047448013.

KOOS ON SOODSAM!

Digi- ja paberlehe tellimiseks võta ühendust meili teel le@le.ee või telefonil **473 7111**.

Kohalikud uudised seitse päeva nädalas

Lääne Elu

paber- ja digilehe hinnakiri

PABERLEHT	
1 kuu	12,50
3 kuud	37
6 kuud	72
12 kuud	131
E-arve	11

PABER+DIGI	
1 kuu	16
3 kuud	46
6 kuud	89
12 kuud	166
E-arve	14

DIGILEHT	
1 kuu	7
3 kuud	19
6 kuud	36
12 kuud	72
E-arve	7

DIGILEHE PÄEVA-PILET 1,50	
	473 7111
	le@le.ee

Lahkus endine hea kolleeg **TIINA LAOS.** Sõdamlik kaastunne lähedastele.

Meie siiras ja sõdamlik tänu kõikidele sugulastele, sõpradele, klassi- ja töökaaslastele ning naabritele, kes meile meie unustamatu isa, poja ja venna **ANDRES RAJASTE** lahkumise puhul kaasa tundsid, meile leinas toeks olid ning Andrese mälestust kalliks pidasid.

Andrese lähedased

Mälestame sügava kurbusega **RAIVO JÜRJERIT** ja avaldame kaastunnet lahkunule omastele.

Inga, Valdur ja perekond Jaaniste

Mälestame endist töökaaslast **RAIVO JÜRJERIT.** Sõdamlik kaastunne lähedastele.

Raivo ja Uno

Sõdamlik kaastunne Siljale, Maidole, Mailale, Monikale peredega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia **JAAK LIPU** kaotuse puhul.

Rein, Sirje, Eve ja Hele

Sõdamlik kaastunne Ljudmila Ivanovale kalli ema **MEELI NEFJODOVA** kaotuse puhul.

SA Läänemaa Haigla

Avaldame sõdamlikku kaastunnet Ingele, Jaanile, Annikale kalli poja ja venna **ANDRES RAJASTE** kaotuse puhul. Sügav kaastunne kõigile lähedastele.

Sirje ja Jüri perekonnaga

Tuul puude ladvus tasa kügub, me väikeses leinas langetame pea... **TIINA LAOS** Mälestame Korju talu lahket perenaist ja avaldame sõdamlikku kaastunnet omastele.

Koduküla rahvas Järiselt

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa... Sõdamlik kaastunne lähedastele **RAIVO JÜRJERI** kaotuse puhul

Andres, Aime, Alar, Ülle

Avaldame kaastunnet perele **JAAK LIPU** kaotuse puhul.

Naabrimees Heino perega

Kallist venda ja elukaaslast **HEINAR VOOGI** 5.4.1937–29.10.2019 mälestavad 5. surma-aastapäeval Milvi, Toivo, Ain, Elle.

Tuul nii tasa puude ladvus liigub, linnud unelaulu laulavad... Minu siiras kaastunne Ennule, Sigritile ja Tanelile peredega kalli abikaasa, ema ja vanaema **TIINA LAOSE** surma puhul.

Ilme

Mälestame head klassivenda **RAIVO JÜRJERIT.** Sõdamlik kaastunne lähedastele.

Ridala kooli 11. lend

Linnamäe jahi- ja kalameeste selts avaldab kaastunnet lähedastele hea sõbra ja tubli kaaslaste **JAAK LIPU** kaotuse puhul.

BÜROO AVATUD E-R 10-15 KALMISTU TN 3A, HAAPSALU TEL 58 503 340 (kontor), 5846 1111 www.hingeviul.ee info@hingeviul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunule transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Tanel Laos perega. Siiras kaastunne kalli **ema** kaotuse puhul.

Pärnu mnt 20 KÜ

Küünal vaikselt vilgub viimse voodi ees, kurbust täis on pilgud, raske lahkuda... Avaldame kaastunnet Janekile ja Jürimole peredega kalli **RAIVO JÜRJERI** lahkumise puhul.

Perekond Alp

Sind leinama jääb kodumaja, igatsema koduü... Avaldame rõõmsameelset naabrimeest **JAAK LIPPU** ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Virve ja Kalev

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustööd Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumise ja info: hingeviul@gmail.com / 58 503 340

Kullamaa orelihelid jõudsid plaadile

Täna õhtul kl 18 kõlab Kullamaa kirikus orelimuusika riigikogulase ja organisti Aivar Sõerdi esituses. Kontserdiga esitleb Sõerd sarjas „Eesti orelid“ ilmunud järjekordset heliplaati, kus kõlab Kullamaa kiriku oreli mängitud muusika.

Plaat sündis koostöös helistuudio ja plaadifirmaga AP-Soon Recordings ja salvestus oli Kullamaa Püha Johannese kirikus tänava juulis.

Plaadi väljaandmise ja kontserdiga tähistatakse ühtlasi sama oreli 170. aastapäeva. Ühe manuaali, peddaali ja 12 registriga oreli ehitas Kullamaa kiriku tarbeks Haapsalu orelimeister Carl Tanton 1854. aastal.

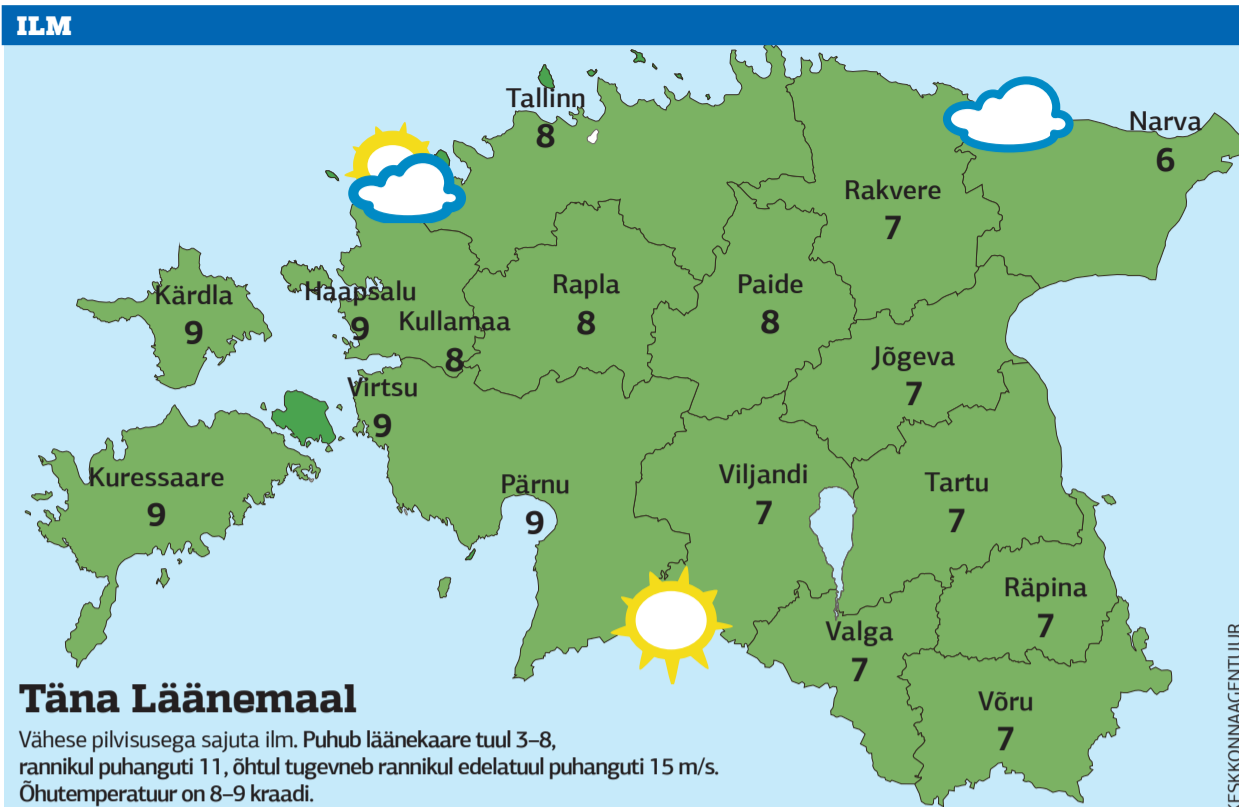
Sõerd kirjutas oma somepostituses, et Kullamaa kiriku oreli on oma kõlaomaduste poolest kõrgelt hinnatud ja säilinud tänaseni originaalkujul. Eesti muusikaloos on Kullamaa kiriku oreli aga tähelepanuväärne ka seoses helilooja Rudolf Tobiasega, kelle kaks koraalieelmängu on ka vast ilmunud plaadil.

Tänaõhtune kontsert on pühendatud ka Tobiasse 106. surma-aastapäevale.

ERAKOGU

KAIRE REILJAN

Kolmapäev

öö päev

4°...11°

loode-, edelatuul
6–12 (18) m/s

Neljäpäev

2°...9°

põhja-, loodetuul
5–12 (18) m/s

Reede

6°...11°

loode-, edelatuul
8–12 (18) m/s

Laupäev

2°...6°

loodetuul
12–18 (28) m/s

KESKKONNAGENTUUR

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

Kui soovid jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvusta oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundusartikliga!

Lääne Elu
online.le.ee

Küsi lisa
aadressil
reklaam@le.ee.

**KAS SINU ISAL
LÄÄNE ELU
JUBA KÄIB?**

10. novembril on isadepäev, rõõmusta oma isa lehetellimusega!

Andres Ammase

ANDRES AMMASE
FOND
HAAPSALULE
PÜHENDUNUILE

Kooliõpetaja, ajakirjaniku, poliitiku ja dirigendi Andres Ammase (1962–2018) mälestuseks Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud Andres Ammase fond annab välja **nelja stipendiumi**:

- Andres Ammase stipendium Läänemaal ja Haapsalule pühendunud inimesele
- väikese lugeja stipendium (koos Haapsalu lasteraamatukoguga)
- noore sportlase stipendium lootustandvale sportlasele ja tema treenerile
- Anneli Ammase hea ajakirjanduse auhind maakonnalehe ajakirjanikule

Annetuse saaja:

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond

Pangakontod:

EE117700771000664610 LHV Pank

EE672200221001101347 Swedbank

Selgitus: annetus Andres Ammase fondi ja stipendium, mille heaks annetatakse

PS Annetused on tulumaksuvabad

Täname Andres Ammase fondi toetamise eest!

**Naudi sügist
Lääne Eluga!**

Tellimiseks võta ühendust le@le.ee, helista 473 7111 või tule toimetusse aadressil Posti 30, Haapsalu.

Nüüd leiad Lääne Elu ka
**Tallinna bussijaama
R-kioskist!**

HAAPSALU TALLINN

Osta teele kaasa või telli koju:
online.le.ee/tellimine/

